

I

(Aktai, kuriuos skelbti privaloma)

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS Nr. 1622/2006/EB**2006 m. spalio 24 d.****nustatantis Bendrijos veiksmą dėl Europos kultūros sostinės renginių 2007–2019 m.**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

lemas ir rekomendavo stebėti pasiūlymus, ypač siekiant sustiprinti Europos aspektą, skatinti konkurenciją ir naujai apibrėžti atrankos grupės vaidmenį.

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 151 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

- (5) Atsižvelgiant į Europos kultūros sostinės svarbą ir poveikį ir siekiant įtraukti nacionalinį aspektą bei sustiprinti Europos aspektą, reikia parengti nacionaliniu ir Europos mastu taikomą mišrų atrankos procesą ir atidžiai jį stebėti bei įvesti konsultacijas.

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽²⁾,

- (6) Remiantis veiksmo tikslais, parengiamasis etapas yra ypatingai svarbus bendrai renginio sėkmei.

kadangi:

- (7) Siekiant užtikrinti veiksmo pridėtinę vertę Europos lygmeniu, po nominavimo yra būtinas stebėsenos etapas, kurio metu pirmiausia būtų pasirūpinta kultūrinei programai nustatytų kriterijų vykdymu, ir antra, būtų pateikti ekspertų patarimai ir pagalba.

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1419/1999/EB ⁽³⁾ buvo nustatytas Bendrijos veiksmas dėl Europos kultūros sostinės renginių 2005–2019 m.

- (2) Europos kultūros miesto renginiais pasiektų rezultatų iki 2004 m. tyrimas parodė, kad šiais renginiais domisi žiniasklaida ir kad jie daro teigiamą poveikį kultūros ir turizmo plėtojimui bei tam, kad gyventojai pripažintų savo miesto, nominuoto Europos kultūros miestu, svarbą; tačiau ši veiksmą dar reikia tobulinti, ypač siekiant, kad jo poveikis to miesto ir regiono kultūriniam vystymuisi būtų ilgalaikis.

- (8) Turėtų būti sudaryta 6 nacionalinių ir 7 Europos ekspertų grupė; visa ši grupė, sudaryta iš 13 ekspertų, (atrankos grupė) turėtų būti atsakinga už atrankos etapą iki miesto nominavimo; už stebėsenos procesą ir už gairių Europos kultūros sostinėms teikimą stebėsenos etapo metu ir iki paties renginio turėtų būti atsakingi tik 7 šios grupės Europos ekspertai (stebėsenos ir patiriamoji grupė).

- (3) Sudarius galimybes miestams įtraukti ir aplinkinį regioną, įskaitant salas, renginys galėtų pasiekti didesnę visuomenės dalį ir turėti didesnį poveikį.

- (9) Siekiant suteikti paramą ir pagalbą tiek pareiškėjui, tiek nominuotiems miestams, turėtų būti sukurta interneto svetainė tema „Europos kultūros sostinės“ (paraiškos, atranka, įgyvendinimas ir naudingos nuorodos), kurią Komisija nuolat tvarkytų ir atnaujintų.

- (4) Renginio suinteresuotosios šalys akcentavo atrankos proceso, nustatyto Sprendimu Nr. 1419/1999/EB, prob-

- (10) Svarbu skatinti geros praktikos sklaidą, ypač siekiant užtikrinti veiksmų pridėtinę vertę Europos mastu. Todėl buvusių oficialių Europos kultūros sostinių tinklai turėtų būti raginami konstruktyviai dalytis patirtimi ir geriausia praktika su būsimomis Europos kultūros sostinėmis, visų pirma vykdant mainus parengiamuoju etapu.

⁽¹⁾ OL C 115, 2006 5 16, p. 56.

⁽²⁾ 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2006 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ OL L 166, 1999 7 1, p. 1. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu Nr. 649/2005/EB (OL L 117, 2005 5 4, p. 20).

- (11) Siekiant veiksmo tikslų ir laikantis kriterijų, o ypač pridėtinės vertės sukūrimo Europos lygiu kriterijaus, labai svarbu apdovanoti programą už kokybę skiriant jai pini-
ginį apdovanojimą.
- (12) Norint užtikrinti, kad Europos kultūros sostinių renginio rezultatai būtų ilgalaikiai, pageidautina šia iniciatyva ir jos sukurtais struktūromis ir gebėjimais pasinaudoti kaip pagrindų parengti tų miestų ilgalaikę kultūrinio vystymo strategiją.
- (13) Kad Europos kultūrinėse iniciatyvose galėtų dalyvauti ir trečiosios šalys, turėtų būti apsvarstyta galimybė imtis Kultūros mėnesio ⁽¹⁾ ar kitos panašios iniciatyvos.
- (14) Šiame sprendime nustatytai nominavimo tvarkai įgyvendinti reikia šešerių metų; šio šešerių metų laikotarpio neįmanoma užtikrinti 2011 ir 2012 metais, nes šis sprendimas įsigalios tik 2007 m. Todėl minėtiems metams nustatyta nominavimo tvarka.
- (15) Siekiant aiškumo šis sprendimas turėtų panaikinti ir pakeisti Sprendimą Nr. 1419/1999/EB,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

Dalykas

Nustatomas Bendrijos veiksmas „Europos kultūros sostinė“, siekiant pabrėžti Europos kultūrų turtingumą ir įvairovę bei jų bendrus bruožus, taip pat skatinti didesnę Europos piliečių tarpusavio pažinimą.

2 straipsnis

Galimybė dalyvauti veiksmė

1. Valstybių narių ir šalių, įstojančių į Europos Sąjungą po 2006 m. gruodžio 31 d., miestai turi teisę būti nominuojami Europos kultūros sostine priėdė nustatyta tvarka.
2. Vienas kiekvienos valstybės narės miestas nominuojamas pagal priėdė pateiktą sąrašą.

Minėtame sąrašė nustatyta chronologinė tvarka gali būti pakeista abipusiu atitinkamų valstybių narių susitarimu.

⁽¹⁾ 1990 m. gegužės 18 d. Taryboje posėdžiavusių kultūros ministrų išvados dėl galimybės ateityje dalyvauti Europos kultūros miesto rinkimuose ir dėl specialaus Europos kultūros mėnesio renginio (OL C 162, 1990 7 3, p. 1).

3 straipsnis

Paraiškos

1. Kiekvienoje paraiškoje pateikiama kultūrinė programa, kurioje atskleidžiamas Europos aspektas, ir kuri yra iš esmės pagrįsta kultūriniu bendradarbiavimu pagal Sutarties 151 straipsnyje numatytus tikslus ir veiksmus.
2. Kultūrinė renginio programa kuriama konkrečioms Europos kultūros sostinės metams, pagal 4 straipsnyje nustatytus kriterijus pabrėžiant pridėtinę vertę Europos lygmeniu.
3. Programa turi būti suderinama su atitinkamos valstybės narės nacionaline kultūros strategija ar politika arba, jei tinkama pagal valstybės narės institucinę sąrangą – su regioninėmis kultūros strategijomis, su sąlyga, kad tokiomis strategijomis ar politika nesiekama apriboti miestų, kurių kandidatūros gali būti svarstomos pagal šį sprendimą nominuojant Europos kultūros sostines, skaičiaus.
4. Programa trunka vienerius metus. Tinkamai pagrįstais atvejais nominuoti miestai gali pasirinkti trumpesnę laikotarpį.
5. Tais pačiais metais nominuotų miestų programos yra susiejamos tarpusavyje.
6. Miestai į savo programas savo nuožiūra gali įtraukti ir aplinkinius regionus.

4 straipsnis

Kultūrinei programai taikomi kriterijai

Kultūrinė programa atitinka šiuos kriterijus, suskirstytus į dvi kategorijas, pavadintas „Europos aspektas“ bei „Miestas ir miestiečiai“:

- 1) pagal „Europos aspekto“ kriterijus programa:
 - a) skatina bendradarbiavimą tarp kultūros darbuotojų, menininkų ir miestų iš atitinkamų valstybių narių ir kitų valstybių narių bet kurioje kultūros srityje;
 - b) pabrėžia Europos kultūrų įvairovės turtingumą;
 - c) iškelia bendrus Europos kultūrų bruožus į pirmą vietą.

2) pagal „Miestas ir miestiečiai“ kriterijus programa:

- a) skatina mieste ir jo apylinkėse gyvenančių piliečių dalyvavimą ir didina jų ir užsienio piliečių susidomėjimą;
- b) yra tvari ir neatskiriama miesto ilgalaikio kultūrinio ir socialinio vystymosi dalis.

5 straipsnis

Paraiškų pateikimas

1. Kvietimus teikti paraiškas skelbia kiekviena atitinkama valstybė narė ne vėliau kaip prieš šešerius metus iki numatomos renginio pradžios.

Kiekviename miestams kandidatams į Europos kultūros sostinės vardą skirtame kvietime pateikti paraiškas nurodomi 4 straipsnyje nustatyti kriterijai ir Komisijos interneto svetainėje pateiktos gairės.

Paraiškų pagal kiekvieną kvietimą teikti paraiškas galutinė pateikimo data yra ne vėliau kaip po dešimties mėnesių nuo kvietimo paskelbimo dienos.

Pagal kvietimus teikti paraiškas gautoje paraiškoje pateikiamos programos, kurią miestas kandidatas ketina įgyvendinti tais metais, planas.

2. Atitinkama valstybė narė apie paraiškas praneša Komisijai.

6 straipsnis

Atrankos grupė

1. Kiekvienai atitinkamai valstybei narei sudaroma atrankos grupė, kuri vertina miestų kandidatų paraiškas. Kiekviena atrankos grupė rekomenduoja iškelti kandidatą vieną atitinkamos valstybės narės miestą.

2. Atrankos grupę sudaro 13 narių, iš kurių septynis narius skiria Europos institucijos, kaip nurodyta 4 dalyje. Kitus šešis narius skiria atitinkama valstybė narė, pasikonsultavusi su Komisija. Tuomet atitinkama valstybė narė paskiria atrankos grupę. Grupę paskiria pirmininką iš Europos Parlamento, Tarybos, Komisijos ir Regionų komiteto nurodytų asmenų.

3. Šie atrankos grupės nariai yra nepriklausomi ekspertai, neturintys jokių interesų konfliktų paraiškas pateikusių miestų atžvilgiu ir turintys ilgą patirtį ir kompetenciją kultūros, miestų kultūrinio vystymosi arba Europos kultūros sostinės renginio organizavimo srityje.

4. Europos institucijos paskiria atrankos grupės narius trejiems metams: du narius paskiria Europos Parlamentas, du – Komisija ir vieną – Regionų komitetas. Taikant išimtį, pirmaisiais šio sprendimo galiojimo metais du ekspertus skiria Komisija vieneriems metams, du ekspertus – Europos Parlamentas dvejiems metams, du ekspertus – Taryba trejiems metams ir vieną ekspertą – Regionų komitetas trejiems metams.

7 straipsnis

Pirminė atranka

1. Kiekviena atitinkama valstybė narė sušaukia 6 straipsnyje nurodytą atrankos grupę į pirminės atrankos susirinkimą ne vėliau kaip prieš 5 metus iki numatomos renginio pradžios.

2. Kiekviena atrankos grupė įvertina paraiškas miestų, atsiųsių į kvietimą teikti paraiškas, pagal 4 straipsnyje nustatytus kriterijus.

Grupė sutaria dėl trumpojo miestų kandidatų, kuriuos reikia toliau svarstyti, sąrašo ir parengia ataskaitą apie miestų kandidatų paraiškas bei rekomendacijas dėl trumpojo miestų kandidatų sąrašo.

3. Atrankos grupė pateikia savo ataskaitą atitinkamai valstybei narei ir Komisijai. Kiekviena atitinkama valstybė narė, remdamasi atrankos grupės ataskaita, oficialiai patvirtina trumpąjį sąrašą.

8 straipsnis

Galutinė atranka

1. Į trumpąjį sąrašą įtraukti miestai kandidatai užpildo savo paraiškas ir perduoda jas atitinkamoms valstybėms narėms, kurios jas persiūčia Komisijai.

2. Kiekviena atitinkama valstybė narė po devynių mėnesių nuo pirminės atrankos susirinkimo sušaukia atitinkamą atrankos grupę galutinei atrankai.

3. Remdamasi šio veiksmo kriterijais ir pirminės atrankos grupės susirinkime parengtomis rekomendacijomis, atrankos grupė vertina į trumpąjį sąrašą įtrauktų miestų kandidatų pataišytas programas.

4. Atrankos grupė parengia ataskaitą apie į trumpąjį sąrašą įtrauktų miestų kandidatų programas ir pateikia rekomendaciją dėl vieno atitinkamos valstybės narės miesto kandidatūros iškelimo tapti Europos kultūros sostine.

Ataskaitoje išrinktam miestui taip pat pateikiamos rekomendacijos dėl pažangos ir tobulinimų, kuriuos reikia įvykdyti iki nurodytų metų, jei miestą Taryba nominuotų Europos kultūros sostine.

Ataskaita pateikiama atitinkamai valstybei narėi ir Komisijai. Ji taip pat skelbiama Komisijos interneto svetainėje.

9 straipsnis

Nominavimas

1. Kiekviena atitinkama valstybė narė pasiūlo vieną miestą kandidatą tapti Europos kultūros sostine ir praneša apie tai Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Regionų komitetui ne vėliau kaip prieš ketverius metus iki numatomos renginio pradžios.

Kartu su pranešimu pateikiama argumentacija dėl kandidatūros iškelimo, pagrįsta atrankos grupės ataskaitomis.

Keliant miesto kandidatūrą atsižvelgiama į atrankos grupės pateiktas rekomendacijas.

2. Europos Parlamentas gali persiųsti Komisijai nuomonę ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo informacijos apie iškeltus kandidatus gavimo iš atitinkamų valstybių narių dienos.

3. Remdamasi Komisijos rekomendacija, parengta atsižvelgiant į Europos Parlamento nuomonę ir atrankos grupės ataskaitomis pagrįstą argumentaciją, Taryba oficialiai nominuoja atitinkamus miestus tų metų, kuriems jie buvo iškelti kandidatais, Europos kultūros sostinėmis.

10 straipsnis

Stebėsenos ir patariamoji grupė

1. Stebėsenos ir patariamoji grupė įkuriama stebėti veiksmo tikslų ir kriterijų įgyvendinimą ir nuo nominavimo iki Europos kultūros sostinės renginio pradžios teikti Europos kultūros sostinėms paramą ir patarimus.

2. Grupę sudaro septyni Europos Parlamento, Tarybos, Komisijos ir Regionų komiteto paskirti ekspertai, kaip nurodyta 6 straipsnio 4 dalyje. Be to, atitinkama valstybė narė į šią grupę gali skirti stebėtoją.

3. Atitinkami miestai ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki grupės susitikimų Komisijai pateikia pažangos ataskaitas.

4. Komisija sušaukia grupę ir atitinkamo miesto atstovus. Grupė sušaukiama du kartus: patarti ir įvertinti pasirošimą renginiui, siekiant padėti miestams parengti kokybišką programą, kurioje būtų stipriai pabrėžiamas Europos aspektas. Pirmasis jos susitikimas vyksta ne vėliau kaip prieš dvejus metus iki renginio; antrasis – ne vėliau kaip prieš aštuonis mėnesius iki renginio.

5. Po kiekvieno susitikimo grupė parengia ataskaitą apie tai, kiek pasirengta renginiui, ir apie priemones, kurių reiktų imtis. Ataskaitose ypatingas dėmesys skiriamas renginio pridėtinei vertei Europos lygiu pagal 4 straipsnyje nustatytus kriterijus ir atrankos bei stebėsenos ir patariamosios grupių ataskaitose pateiktas rekomendacijas.

6. Ataskaitos pateikiamos Komisijai, atitinkamiems miestams ir valstybėms narėms. Jos taip pat skelbiamos Komisijos interneto svetainėje.

11 straipsnis

Apdovanojimas

Remdamasi stebėsenos ir patariamosios grupės po antrojo jos susitikimo, kaip nurodyta 10 straipsnio 4 dalyje, parengtomis ataskaitomis, Komisija nominuotiems miestams, kurie atitinka 4 straipsnyje nustatytus kriterijus ir yra įvykdę atrankos grupės bei stebėsenos ir patariamosios grupės rekomendacijas, įteikia Melina Mercouri vardo piniginių apdovanojimą. Apdovanojimas įteikiamas visas ne vėliau kaip likus trims mėnesiams iki atitinkamų metų pradžios.

12 straipsnis

Vertinimas

Komisija kiekvienais metais užtikrina išorinį ir nepriklausomą praėjusių metų Europos kultūros sostinės renginio rezultatų vertinimą pagal šiame sprendime nustatytus veiksmo tikslus ir kriterijus.

Po Europos kultūros sostinės renginio iki kitų metų pabaigos Komisija pateikia šio vertinimo ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Regionų komitetui.

13 straipsnis

Panaikinimas

Sprendimas Nr. 1419/1999/EB panaikinamas. Tačiau minėtas sprendimas toliau taikomas miestams, kurie buvo nominuoti 2007 m., 2008 m. ir 2009 m. Europos kultūros sostinėmis.

14 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Remiantis Sprendimu Nr. 1419/1999/EB Europos kultūros sostinėmis 2010 m. nominuotiems miestams taikomas šio sprendimo 10 straipsnyje nustatytas stebėsenos procesas. Remdamasi šio sprendimo 11 straipsniu Komisija skiria apdovanojimą nominuotiems miestams.

2. Nukrypstant nuo 3–9 straipsnių, Europos kultūros sostinėmis 2011 ir 2012 m. miestai nominuojami vadovaujantis šia sprendimo priėmimo tvarka:

- 1) valstybių narių miestai nominuojami Europos kultūros sostinėmis, kaip nurodyta priede;
- 2) kiekviena valstybė narė pateikia, kaip nurodyta priede, vieno ar daugiau miestų kandidatūras Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir Regionų komitetui;
- 3) kandidatūros pateikiamos ne vėliau kaip prieš keturis metus iki numatomos renginio pradžios, kartu galima pateikti atitinkamos valstybės narės rekomendaciją;
- 4) Komisija kiekvienais metais sudaro atrankos grupę, kuri, vadovaudamasi šio veiksmo tikslais ir apibūdinimu, paskelbia ataskaitą apie svarstytą kandidatūrą ar kandidatūras;
- 5) atrankos grupę sudaro septyni žymūs nepriklausomi asmenys, kurie yra kultūros srities specialistai, ir iš kurių du skiria Europos Parlamentas, du – Taryba, du – Komisija ir vieną – Regionų komitetas;

6) atrankos grupė savo ataskaitą pateikia Komisijai, Europos Parlamentui ir Tarybai;

7) Europos Parlamentas gali siųsti Komisijai nuomonę dėl kandidatūros ar kandidatūrų praėjus ne vėliau kaip trims mėnesiams po ataskaitos gavimo;

8) Taryba, remdamasi Komisijos rekomendacija, parengta atsižvelgiant į Europos Parlamento nuomonę ir atrankos grupės ataskaitą, oficialiai nominuoja atitinkamą miestą tų metų, kuriems jis buvo iškeltas kandidatu, Europos kultūros sostine.

3. Nukrypstant nuo 4 straipsnio, 2010, 2011 ir 2012 m. Europos kultūros sostinėms taikomi Sprendimo Nr. 1419/1999/EB 3 straipsnyje ir II priede nustatyti kriterijai, nebent atitinkamas miestas nuspręstų savo programai taikyti šio sprendimo 4 straipsnyje nustatytus kriterijus.

15 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2007 m. sausio 1 d., išskyrus 5 straipsnį, kuris taikomas nuo 2006 m. lapkričio 23 d.

Priimta Strasbūre, 2006 m. spalio 24 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

J. BORRELL FONTELLES

Tarybos vardu

Pirmininkas

P. LEHTOMÄKI

PRIEDAS

Teisės į Europos kultūros sostinės nominaciją tvarka ⁽¹⁾

2007	Liuksemburgas	Rumunija ⁽¹⁾
2008	Jungtinė Karalystė	
2009	Austrija	Lietuva
2010	Vokietija	Vengrija
2011	Suomija	Estija
2012	Portugalija	Slovėnija
2013	Prancūzija	Slovakija
2014	Švedija	Latvija
2015	Belgija	Čekijos Respublika
2016	Ispanija	Lenkija
2017	Danija	Kipras
2018	Nyderlandai	Malta
2019	Italija	Bulgarija ⁽²⁾

⁽¹⁾ Pagal Sprendimo Nr. 1419/1999/EB sąlygas, 2007 m. Europos kultūros sostinė buvo nominuotas Rumunijos miestas Sibiu.

⁽²⁾ Bulgarija 2019 m. Europos kultūros sostinės renginyje dalyvaus, jei iki to laiko bus įstojusi į ES.

⁽¹⁾ 2005 m. teisę į Europos kultūros sostinės nominaciją turėjo Airija, o 2006 m. – Graikija.